

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 815
van **LORIN PARYS**
datum: 23 september 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Pleegzorg - Gezinshuizen

In 2017 diende onze fractie de conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende de gezinshuizen in in de commissie Welzijn. Op basis daarvan werden hoorzittingen georganiseerd met experts uit het werkveld. Het idee gezinshuizen werd door iedereen warm onthaald en resulteerde uiteindelijk in een resolutie die door het Vlaams Parlement op 13 maart 2019 unaniem werd goedgekeurd (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-2019, nr. 1851/3).

In het jeugdhulplandschap is er de regel dat als kinderen jonger dan zes jaar uithuisgeplaatst moeten worden, pleegzorg de eerste optie zou moeten zijn. In de praktijk loopt dat echter vaak nog anders en komen deze kleine kinderen terecht in een jeugdhulpvoorziening. Via de conceptnota en de resolutie is ervoor gepleit om dit te veranderen via de gezinshuizen. Gezinshuizen zijn een professionele vorm van pleegzorg, waardoor een kind opgevangen kan worden in een gewoon huis en in een beperkte gezinssetting. In navolging van de conceptnota sloot de Vlaamse overheid in 2018 een projectovereenkomst met SOS Kinderdorpen om de Simbahuizen in Liedekerke op te richten.

De Simbahuizen vangen kinderen op tussen de nul en drie jaar in leefgroepen van maximaal vier kinderen. Iedere leefgroep wordt overzien door twee Simba-ouders waarvan één een professionele hulpverlener is. De bedoeling is om de kinderen op een relatief korte termijn opnieuw naar huis te laten terugkeren. Daarnaast krijgen ook de ouders intensieve begeleiding om een veilige thuissituatie te verzekeren. Het project wordt opgevolgd door een stuurgroep.

De projectovereenkomst is verlengd voor 2020. Er wordt ook verkend of de gezinshuizen ook voor oudere doelgroepen en voor langere trajecten kunnen worden ingezet.

1. De projectovereenkomst voor de Simbahuizen is verlengd voor 2020.

Op welke manier zullen eventuele verbeterpunten die zijn voortgekomen uit het evaluatieverslag worden geïntegreerd in de huidige werking? Is er een (nieuw) actieplan vooropgesteld om mee aan de slag te gaan tijdens de verlenging van het project? Zo ja, wat houdt dat plan in?

2. De samenwerking tussen de Simba-ouders en de biologische ouders vraagt de nodige professionele ondersteuning.

Op welke manier wordt deze ondersteuning geboden? En hoe wordt dit opgenomen in de verdere uitrol van het concept gezinshuizen?

3. In het regeerakkoord en de beleidsnota Welzijn (2019-2024) staat: "We maken ook ruimte voor andere vormen van alternatieve residentiële opvang zoals gezinshuizen

en kleinschalige leefgroepen en creëren hiervoor in het decreet integrale jeugdhulp een nieuwe module, die professionele dag- en nachtopvang mogelijk maakt in een warme thuiscontext.”

Wat is de stand van zaken? Wat is het tijdsschema voor een verdere uitrol dat de minister vooropstelt?

4. Het evaluatierapport van het project Simbahuizen zou in het voorjaar van 2020 ingediend zijn.

Kan de minister dit bezorgen?

ANTWOORD

op vraag nr. 815 van 23 september 2020

van **LORIN PARYS**

1. Het project Simbahuizen had de bedoeling om de werking van een kleinschalig 'gezinshuis' op poten te zetten. Naast de component opvang en begeleiding van kinderen en context, was het ook gericht op het verzamelen van informatie op vlak van:

- het statuut en de arbeidsrechtelijke wetgeving die van toepassing zou zijn op de Simba-ouders (de professionele zorgouder)
- selectie van kandidaat ouders
- organisatorische en financiële aspecten van deze nieuwe formule

Het afgeleverde rapport, waarvan wij aan de commissie een kopie zullen bezorgen was een beschrijvende weergave van al deze aspecten.

Op basis van de eerste proefperiode, plannen we nu een vervolgtraject waarin we een verdere, meer diepgaande analyse maken, die moet uitmonden in een leidraad met goede praktijken en aandachtspunten bij de opstart van een gezinshuis.

In de leidraad wordt gefocust op minimaal volgende onderwerpen:

- de contextbegeleiding, zowel wat betreft het aspect 'relatie Simba-ouder en natuurlijke ouder of opvoedingsverantwoordelijke' als wat betreft het aspect eigen netwerk van de kinderen;
- het leefklimaat en kwaliteit van zorg in een setting zoals het Simba-huis;
- de organisatorische constellatie van het multidisciplinair team en de manier waarop bijvoorbeeld continuïteit voor de kinderen kan worden gegarandeerd;
- de samenwerking met andere diensten en voorzieningen, in het bijzonder ook met pleegzorg.

We bekijken ook hoe deze vorm van hulpverlening een meerwaarde kan zijn in een perspectiefbiedend traject. Dat zijn de belangrijkste elementen die zijn opgenomen in de nieuwe overeenkomst.

2. De samenwerking tussen de Simba-ouders en biologische ouders is een heel belangrijk aspect in het concept van een 'Gezinshuis'. Het doel van een Sim-bahuis – zoals we het vandaag zien – blijft immers dat de biologische ouders hun ouderrol kunnen (blijven) opnemen en dat vraagt ook dat zij vanuit hun mogelijkheden en in functie van het verbeteren van hun pedagogische vaardigheden een actieve bijdrage kunnen leveren in de periode dat de kinderen in het Simba-huis verblijven.

In het proefproject wordt de relatie tussen Simba-ouders en biologische ouders door een sociaal werker begeleid en ondersteund.

Naast deze sociaal werker is er nog een familiecoach actief die extra inzet op het versterken van de relatie tussen de biologische ouders en hun kinderen wil ondersteunen en versterken.

Een coördinator ondersteunt de sociaal werker en de familiecoach en houdt het overzicht tussen de twee voorgaande functies.

De eerste proefperiode heeft duidelijk aangetoond dat de relatie tussen de Simba-ouders en de biologische ouders of opvoedingsverantwoordelijken een bijzonder belangrijk, maar vaak ook fragiel aspect van de begeleiding vormt. Het profiel van de Simba-ouders en de manier waarop we ons rond deze relatie organiseren en hoe we daarin coachen en begeleiden is van groot belang. Het verder uitdiepen van dit aspect van de begeleiding is één van de elementen die we in het vervolgtraject verder willen opnemen.

3. Voor wat de gezinshuizen betreft – mits de verdere proeven succesvol zijn, maar daar gaan we wel vanuit – proberen we vanaf 2022 de mogelijkheid te creëren om daar structureel op in te zetten.

Naast de gezinshuizen onderzoekt het Agentschap Opgroeien, naar Nederlands voorbeeld, ook de mogelijkheid van een gezamenlijke uithuisplaatsing (ouders en kinderen).

In het kader van het actieplan “Zorgen voor morgen” hebben we de klassieke leefgroepen al een versterking kunnen geven, die ook in functie van kwaliteit en positief leefklimaat dient te worden ingezet.

De projecten rond ‘kleine wooneenheden’ voor jongvolwassenen worden verder ondersteund en ook voor deze doelgroep voorzien we in de huidige legislatuur nog mogelijkheden.

Daarnaast willen we de mogelijkheid bekijken om ook de bestaande voorzieningen, in een grotere beweging en rekening houdend met de lokale noden op het terrein, de kans te geven om voorstellen te doen om op basis van hun huidige capaciteit een ombouw te doen naar hulpverleningsvormen die beter aansluiten bij de noden die zij op het terrein vaststellen. In zo’n beweging zouden we niet enkel op het – relatief beperkte – uitbreidingsbeleid moeten rekenen om tegemoet te komen aan veranderende noden en inzichten in de jeugdhulp, maar kunnen we ook het bestaande aanbod de kans geven zich vanuit een degelijke strategische analyse te herpositioneren. We voelen een dynamiek op het terrein en bij het Agentschap Opgroeien om daar in 2021 al werk van te maken. De spontane samenwerkingen die op vele plaatsen naar aanleiding van Corona zijn ontstaan, hebben deze dynamiek nog versterkt.

4. We zullen het rapport aan de commissieleden bezorgen.